

4 • 2022

BIŠKOPIS

biškopības žurnāls

BIŠKOPIS CEĻO

**BIŠKOPJUS VIENO BITES.
UN ŠOREIZ ARĪ LĀČI**

INTERVIJA

DVĒSELE ALKST LAUKU MIERA

Valdis Janovs

DARBI DRAVĀ

**ĒRČU IEROBEŽOŠANAS
LĪDZEKĻI BIŠU SAIMĒS**

DVĒSELE ALKST LAUKU MIERA

"Harizmātisks stāstnieks, spēj aizraut, atsaucīgs, vada mūs mīlīgi, ne ar bargu roku. Ar mums, mazajiem meitukiem, dalās savā dzīves pieredzē un interesēs par mums," teic viesnīcas *Janne* administratores Nameda un Līva, kamēr pats viesnīcas īpašnieks VALDIS JANOVŠ ir devies pēc biškopju tērpiem un cita aprīkojuma, kas būs vajadzīgs, lai kāptu uz Āgenskalna namu jumtiem pie bitēm. Nameda šodien pirmo reizi dosies uz jumta dravu kā mācekle, viņa pati pieteikusies iemēģināt spēkus saimju apkopšanā un nākotnē varēs aizvietot biškopi ekskursijās. Savukārt Sanita, viesnīcas vadītāja, stāsta, ka uz šo amatu viņu, sākotnēji administratori, Valdis ir pamudinājis: "Viņš iedrošina augt un pamana to, kas cilvēkam visvairāk padodas. Viņš norīkēja un uzticēja man, *zaļam gurķim*, kurš tikko bija beidzis augstskolu, viesnīcas finanses un grāmatvedību. Tas ir Valda lielākais pluss darbā – ļaut kļūdīties. Viņš zina, ka caur kļūdām mēs mācāmies un augam, un iesaistās, ja redz, ka kaut kas sāk iet nepareizajā virzienā, bet visu laiku jūtams viņa atbalsts. Viņš ir kā vietējais psihologs."

Valdis ir dabas cilvēks, dabu un dabisko viņš rada sev visapkārt. Viņa mazajā *butique* stila viesnīcā valda īpašs šarms un aura, ko uzbur un uztur pats saimnieks. Tā ir klusa un mierīga vieta pilsētas dunoņas vidū ar brīnišķīgu mazdārziņu pagalmā, bišu sanoņu milzīgajos kokos un pašapmierinātībā starojošu kaķeni uz viesnīcas iekšpagalma kāpnītēm. "Tas ir *kūts* kaķis, iekšā neiet, bet visi viņu mīlo un baro, tāpēc viņa ir tik omulīga. Bet pa dārziņu *šeftējas* Kronberga kundze, un tas ir tik sirsnīgs un dabīgs. Kādi mēs esam, tāds ir arī dārziņš. Te pagalmā es nāku pusdienot – ir karsts, iznāku ērā, uzelpoju un esmu laimīgs. Mājas ārpus mājām," saka biškopis, un – jā, te ir māju sajūta.

Valdis Janovš ir Latvijas Biškopības biedrības (LBB) valdes loceklis, viņa viesnīcas *Janne* teritorijā

Āgenskalnā Rīgā šopavasār atklāta pirmā Bišu vēstniecība Latvijā, kas izveidota LBB sadarbības programmas *Bišu draugs* ietvaros. Viņš ir arī Latvijas Lauksaimniecības universitātes vieslektors, viņa kompetences ir uzņēmējdarbība un vadība, risku vadība. Ilgus gadus nostrādājis finanšu sfērā. Viņam ir 45 bišu saimes, kas izvietotas uz Rīgā – uz viesnīcas *Janne* un LMT tehniskās ēkas jumta –, kā arī vecāku mājās Saulkrastos, īpašā vietā *Džungulārijā* un pašlaik viršu ganībās Ādažu novada Kadamā.

LBB konkursā *Latvijas garšīgākais medus* šogad nominācijā *Gaišais medus* 1. vietu ieguvis viedstropos uz LMT tehniskās ēkas jumta ievāktais nektārs. Savukārt 2018. gada konkursa laureāts bija uz viesnīcas *Janne* jumta ievāktais *Rīgas jumtu medus*.

Pilsētvides biškopis, kas ar visu savu būtību ir par dabu, dabiskumu, zaļo dzīvesveidu. Apskatām bišu viesnīcu, kas pagalmā šogad tika novietota Pasaules bišu dienā. Tajā ir pirmie pieci iemītnieki – vientuļo bišu sadētas oliņas. Kāpjām uz jumta. Taisām vaļā *Bišu drauga* stropu, kur ielaists šovasar noķertais spiets. Noņemam nedaudz propolisa, nogaršojam ziedputekšņus. "Pavasārī, lai solidarizētos ar Ukrainu, bites bija sanesušas dzeltenus un zilus ziedputekšņus," Valdis pastāsta, bet *BeeKing* aplikācijā, kad saime apskatīta, viņš ierunā: "Nekas intensīvs nenotiek. Atņemamais medus ir nulle. Būs uz ziemošanu jāsamazina līgзда. Jāpiebaro. Nav paspējušas spēku uzraut." Paralēli tam visam runājam. Un Nameda mācās biškopja arodu.

"Vibrācija bija tik laba, ka neradās jautājumi. Smarža no stropa, novakare, sanoņa."

Kādā intervijā tu saki, ka aizbrauci pie drauga biškopja, pasēdēji pie stropa un – iemīlējies bitēs, saprati, ka kļūsi par biškopi. Tik vienkārši?

Jā, tieši tik vienkārši. Tā bija vēlme pilsētā ienest

dabu. Pats sava dzīvesveida dēļ nevaru tikt uz laukiem, un tad laukus pievedu tuvāk sev. Pilsēta ir svarīga bērniem, kas iet skolā, manai uzņēmējdarbībai. Savukārt dvēsele alkst lauku miera, tuvības ar dabisko. Bite mitoloģijā ir vēstnesis starp Dievu un cilvēku, un, ja tu ieklausies, tu vari sadzirdēt...

Dzilākajā būtībā tā ir tāda apcere, nevis racionāli apsvērumi. Tā bija mīlestība no pirmā acu uzmetiena. Vibrācija bija tik laba, ka neradās jautājumi. Smarža no stropa, novakare, sanoņa.

Lieliska sajūta. Pirmo stropu pirms vairāk nekā sešiem gadiem, tikai nepilnus divus gadus pēc viesnīcas atvēršanas, novietoju tepat bēniņos, un tas vēl joprojām te atrodas.

Katru otrdienu pulksten sešos mums ir ekskursija pie bitēm, un ir vienalga, vai ir pieteicies

viens cilvēks vai vesela grupa. Galvenais, ka ir prognozējamība un ritms. Cilvēki nāk dažādi, ar dažādām interesēm, daudz ir skolēnu grupu, viņi te pat var realizēt kādu zinātniski pētniecisko projektu. Viena no būtiskākajām atrakcijām ir tieši ģērbšanās, instrumentu izskatīšana,

Esmu radījis savu stropu, ar savām rokām izcērtot blūķi, un šis process man sagādāja prieku un gandarījumu. Lielā karstumā sasprāga, nācās uzlikt stipu.

Es sevi nespēju no bites iegūt pēdējo medus lāsīti, bet varu vienkārši salīdzināt dažādus stropu veidus.

Mācekle Nameda un skolotājs Valdis.

dūmeklīša aizdedzināšana. Viss šis rituāls dažreiz aizņem tikpat daudz, cik iešana pie bitēm. **Aicinu ciemos arī visus biškopjus tepat Rīgas centrā apskatīt dažādos stropus un dravošanas metodes.** Tas, ka atrodamies Latvijas centrā, Rīgā, tagad ir jo īpaši aktuāli, kad degviela dārga un līdz ar to ir dārgi ceļot. Pie mums var atbraukt ar trolejbusu!

Kas tad atrodas uz Jannes jumtiem?

Ņemot vērā, ka man tuvs ir kultūrvēsturiskais aspekts, dravu uz jumta esmu veidojis no dažādiem stropiem, ar kādiem dravo Latvijā.

Dravā pašlaik ir 25 stropi: ir bluķa strops, dažādi Latvijas stāvstropi, vairāki daudzkorpusu stropu veidi, divdaļīgi un trīsdaļīgi guļstropi, Auzukalna strops, norvēģu un putuplasta bišu mītnes.

Dravošanā uz jumta man ļoti izdevīgs ir guļstrops, jo tajā var salikt visādas nepieciešamās lietas. Vienā pusē bites, bet otrā – kaste, dūmeklis, un nav jāskraida no jumta augšā lejā, ja kas piemirstas.

Ļoti novērtēju korpusu stropus. Tajos man patīk dravot vieglās pārvadāšanas un kompaktuma dēļ; var aizvest uz viršiem, var vairāk medustelpu salikt, vieglāk apkalpot. Labi pilsētā ir arī putuplasta stropi, te tos neapdraud dzīvnieki, kas ir mežā, tie ir viegli un līdz ar to atvieglo biškopja

smago fizisko darbu.

Šeit novietots arī Latvijas Biškopības biedrības projekta *Bišu draugs* strops. Te pavasarī atklājām pirmo bišu vēstniecību, un no šejienes vērojama tiešraide <https://www.bisudraugs.eu/novero>; strops aprīkots arī ar svariem, kuru mērījumus var vērot <http://svari.strops.lv/#/>.

Kādas viedo stropu tehnoloģiskās iespējas tu izmanto?

Būtiska ir svaru sniegtā informācija, peru telpas temperatūras sensora, lietus sensora mērījumi. Lietoju arī *BeeKing* aplikāciju. Pieraksti aplikācijā ir ļabi atskaites punkti – varu noklausīties, ko esmu pie stropa darījis, jo stropu jau ir daudz. Izmantoju arī ligzdas temperatūras mērījumus, lai konstatētu vai saime spēj uzturēt atbilstošu temperatūru, nebraucot uz dravu. Kad ziemā aizbraucu uz dravu, izmantoju telefonā iebūvēto infrasarkanu kameru, izeju cauri dravai un

redzu, kur ir siltums. Ērtāk – nav jāceļ jumts, jātraucē saime.

Tagad jau inženieri plāno saimēs ievietot arī skaņas sensorus, lai dzirdētu, kad dzimst bišu māte, jo pirms dzimšanas viņa sāk dziedāt. Un, ja viņa dzied, tas nozīmē, ka saimē ir spietošanas noskaņojums. Biškopim ātri jārikojas! Jālauž ārā māšu kanniņas vai jātaisa atdalenis. Pilsētā tas ir

īpaši svarīgi. Laukos viņas var izspietot mežā, bet pilsētā, ja iemetas kādā vārtrūmē, tad var būt krenķis. Šogad uztaisīju daudz atdalenju, bija spiesta gads.

Varbūt visiem Latvijas biškopjiem vajag viedos stropus?

Jauniem cilvēkiem, kas ar telefoniem ir vairāk pieraduši darboties, viedie svāri un *BeeKing* droši vien ir neatņemams instruments dravā. Bet tie, kas dravo ar *kiegelišu* pierakstu sistēmu (un es arī to nereti praktizēju), var turpināt strādāt gadu gados ierastajā kārtībā. Kāpēc visiem tādus vajadzētu? Es esmu tāds pilsētas kundziņš, kurš, dravā esot, smalki pikstina telefonā. Bet tā ir forša un efektīva lieta.

Projekta *Bišu draugs* ietvaros vēstniecības ir paredzētas pa visu Latviju, visos tās reģionos. Tātad šajās dravās būs svāri un biedrības vietnē informācija par svaru rādījumiem. Ja, piemēram, esmu Rīgas biškopis un man pāris kilometru attālumā ir drava, kurā ir svāri un informācija par to mērījumiem atrodamā internetā, tad es varu atsekot, kas notiek ar ienesumu. Ja redzu, ka aug saimes svārs, tas nozīmē, ka ir ienesums, un es uzreiz skrienu uz savu dravu un, piemēram, lieku papildu medus telpas. Vai arī es zinu, kad medus jānoņem. Tas aktuāli liepu ziedēšanas laikā, tad svaru rādījumi strauji *uzlido debesīs*. Vai arī, ja saime sāk zaudēt svaru, skaidrs, ka kaut kas nav kārtībā. Vērtīgi un lietderīgi. Protams, dravās var būt nobīdes – ja vienā problēma, citā varbūt viss ir ideāli –, bet vidējo statistisko svāri tomēr parāda.

Uz LMT jumta notiek nopietns pētījums. Varbūt ir kāda interesanta pieredze, ko jau var atklāt?

Pētījums būs interesants un reprezentabls pēc vairākiem gadiem. Pašlaik bites jau trešo gadu veiksmīgi dzīvo pie 5G antenas un sadzīvo ar visām tur esošajām tehnoloģijām – sensoriem, baterijām, simkartēm –, tās neko nemaiza un mums nevajag katrai bitei pīt mazu folija cepurīti.

Sadzīvojam arī ar kaijām. Šie putni tur ligzdo un no karstās saules slēpjas zem stropa, mazuļu vecāki mēdz pikēt uz galvas, kad esmu pie bitēm. Un, kas sliktākais, aizkakā manu lietusu sensoru. Skatos internetā, dravā lietusu nav, bet pa logu redzu, ka list. Aizbraucu un redzu – jaunie kaijuļi pietaisījuši visu baltu un sensors nestrādā.

Esi ne tikai biškopis, bet arī amatnieks, tava pirmā izglītība – galdnieks. Ko saki par mūžīgo jautājumu: kurš strops labāks? Vai negribas radīt arī savu stropu?

Tik ambiciozs neesmu. Esmu radījis savu stropu, ar savām rokām izcērtot blūķi, un šis process man sagādāja prieku un gandarījumu. Bet, protams, šis koncepts jau nav mans, bet gan sentēvu. Es ar respektu un pietāti izturos pret citiem konstruktoriem, kas ir ieguldījuši domas un idejas.

Varbūt pēc pārdesmit gadiem man kaut ko tādu sagribēsies, bet pašreiz izbaudu, ka varu salīdzināt citu veidotos stropus. Man patīk izbaudīt dravošanu dažādos stropos, tāpēc man nav komerciāla, bet gan hobijs un ekspozīcijas drava.

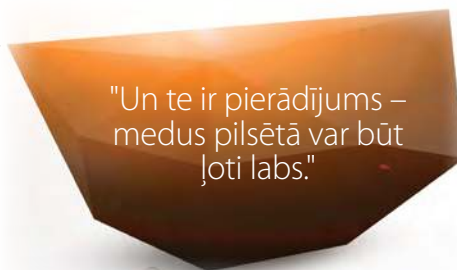
Es sevi nespiežu no bites iegūt pēdējo medus lāsiti, bet varu vienkārši salīdzināt dažādus stropu veidus, pētīt, kurā bites jūtas labāk.

Ko saki par pirmajām vietām konkursā Latvijas garšīgākais medus?

Liels gandarījums, ka gan šogad, gan pirms četriem gadiem vinnējām šo balvu ar pilsētas medu, tā ir arī urbānās biškopības popularizēšana. Ir stereotips – kas tad pilsētā zied? Vai tur var būt kas labs? Ir taču izplūdes gāzes! Un te ir pierādījums – medus pilsētā var būt ļoti labs. Mums ir izcils medus. Ne pirmo reizi. Iepriekšējos gados arī balvas un atzinību ir guvuši urbānie biškopji Rīgā. Ik gadu medum laboratorijā tiek veiktas analīzes, un tas ir tīrs. Tas palīdz lauzt šos stereotipus, tā nav tukša runāšana.

Kāds tad ir pilsētas nektārs?

Pirms četriem gadiem laureāts bija liepu medus.

Kronberga kundzes iekoptais dārziņš viesnīcas pagalmā – tik sirsnīgs un dabīgs.

Rīga ir slavena ar liepām, bet šogad paraugu iesniegšanas brīdī liepu medus vēl nebija ievākts. Es mērķtiecīgi piestrādāju, lai iesniegtu tieši šo gaišo medu. Tas ir vairāk pavasara nektārs – ābeles, bumbieres, mazdārziņu ziedi, bet ne lauksaimniecības augi, kas ir būtiski. Šādi mēs dabūjam mazdārziņu burvību, varbūt medus garša un smarža ir tieši Rīgas mazdārziņu šarms.

Esi piedalījies seminārā par medus degustāciju un joprojām interesējies par šo tēmu. Tas laikam ir nopietni – profesionāla pieeja produktam, ko ražo?

Tas man sagādā prieku un gandarījumu. Patik pētīt, un te arī tā pētniecība izpaužas – dažādi stropi, dažādas dravošanas metodes, dažādas dravošanas vietas – lauki un pilsēta –, viedie un parastie stropi. Un medus kā tāds – tas ir tik dažāds! Medus man garšo, bet vairāk man patīk degustēt, izgaršot, nevis ēst karotēm. Pie putras pat labāk pielieku ievārījumu. Tā ir baigi forša lieta, un ir kompetenti cilvēki, kuri palīdz saprast un attīstīties. Tas sniedz gandarījumu. Man patīk mācīties. Patīk arī pastāstīt, ko es zinu, bet protu arī ieklausīties.

Vai plāno būt arī medus vērtēšanas konkursu žūrijas loceklis?

O, labprāt. Esmu pat gatavs pats uzprasīties. Kursus esmu izgājis, vajadzētu pieredzi, nepretendēju uz žūrijas locekļa statusu, drīzāk varētu būt māceklis. Ja pats varu gūt prieku un dot savu pienesumu, tad esmu ļoti priecīgs. Šogad saietā bija interesanti pagaršot latvāņu medu. Savdabīga garša, bet esmu pieradis pie liepu nektāra, tā garša man ir tuvāka. Liepu medu

spēju izgaršot, sajūtu nianšes. Aizbraucu pie kolēģa, kuram bija spaiņi ar dažādās intensitātes liepu medu. Kopā nogaršojām. Man kā paraugs bija līdzī Rīgas liepu medus, un tad es teicu – re, tas ir riktīgs liepu medus!

"Pats labākais ir iešana pie bitēm."

Bites pilsētā. Kā ir ar cilvēku drošību?

Bites iet pa augšu, tā ir juntu priekšrocība. Protams, aiziet pie kaimiņa padzerties ūdentiņu, un tad viņš brēc – pasaki savām bitēm, lai viņas no mana spaiņa nedzer! Un es atbildu, ka es ar viņām parunāšu.

Visi nesadzīvo. Pie manis *BezTabu* ir filmējis sižetu par to, ka Ziepniekkalnā kundzei ir baseins un ka

tur iet dzert kaimiņienes bites. Viņa jūtas apdraudēta. Es tiku pieaicināts kā viedokļa pautējs. Pirmkārt, nav jau teikts, ka tās ir tieši šīs kaimiņienes bites. Otrkārt, ir jāsadzīvo. Nedzīvojam sterilā slimnīcas palātā. Ir pilsētā dzīvojoši irši, kaķi, kas čurā uz mašīnām, suņi mēdz iekost. Vai tāpēc tie jāiznīdē? Tajā pašā laikā ir pašu cilvēku izraisīti ceļu satiksmes negadījumi, kuros gūtās traumas ir daudz nopietnākas. Dažreiz cilvēkiem nav mēra sajūtas, un cilvēki ir ļoti dažādi. Pirms četriem gadiem piedāvāju sava bērnu skolai uz jumta uzlikt bites. Viena no skolas padomes mammām bija kategoriski pret, un arguments – viņas bērns noteikti tiks sadzelts. Kaut kā jāmeģina sabalansēt. Kad atvedu bites uz viesnīcu, pirmā reakcija no vienas kaimiņienes bija – ja tu turēsi bites, es atvedīšu govī! Es saku – ļoti laba doma! Ir pagājuši gadi, un mums pagalmā tagad ir laba saskaņa, jo pieredze liecina, ka bites neskrien virtuvē izēst ledusskapi vai nodzēlt cilvēku gultā, kamēr viņš ir aizmidzis. Biti interesē nektāraugs.

"Esmu hobija
biškopis, kurš
darbojas izglītības
laucīnā."

Cik saimju tev ir?

Esmu *uzaudzis* līdz 45, bet man jau tas ir par daudz, jāsabalansē laiks, lai visu paspētu. 33 ir skaitlis, ko sev esmu deklarējis, labs numeroloģiski, tik daudz varu apkopt nemokoties. Bet nu uznāk spīta gads un jātaisa atdalenī – tā nu saimju ir vairāk. Gatavoju sev palīgu. Nameda izradīja interesi, un tas ir ļoti svarīgi, ka cilvēkam gribas mācīties un saprast. Es tiktu tāpat galā, bet, ja man ir kāds, kuram tas interesē, es uzreiz uzplaukstu, esmu priecīgs, jo bites ir mana sirdslieta. Par sirdslietu cilvēki var runāt stundām. Mums gana labi saskan, un, ja viņa varēs kādreiz mani aizvietot ekskursijās, degustācijās un darīs to ar prieku, tad es esmu laimīgs.

Viss tev tā organiski notiek.

Mēģinu to dzīvi veidot organiski. Tad rezultāti ir daudz labāki. Nevajag iet pret dabu, pret plūdumu. Tāpēc gribu palikt pie hobijsbiškopības. Var, protams, plēst un raust, bet es vairs neesmu gatavs to darīt. Ilgu laiku esmu nostrādājis

finansēs, man pietiek. Man vajag bites un labus cilvēkus apkārt. Šī viesnīca arī neiet pret dabu. Dažreiz ir alkatība, jo sabiedrība ir uzbūvēta uz patēriņa principiem. Vairāk ražot, vairāk pelnīt, vairāk sasniegt. Jaunāku, lielāku, vēl, vēl. Un tas ir pārpatēriņš, lietojam vairāk nekā vajag, izsmeļam planētu, izsmeļam arī paši sevi, ne tikai dabas resursus, bet arī cilvēciskos resursus. Veiksmi mērām pēc iekšzemes kopprodukta. Kādu brīdi es tajā piedalījos, jo jāuzbūvē ģimene, jānodrošina labklājība, jāizaudzina bērni. Tad apstājos un sāku domāt par citām lietām, kas man ir svarīgas, un nedzīties tik ļoti pēc pārticības limeņa. Nesaku, ka man izdodas visu labi sabalansēt, bet ļoti cenšos sevi ik pa laikam piebremzēt, bet tad atkal aizraujos... Kā teicienā – lauku sētā darba daudz, nekad nebeidzas. Te sakārtot, te nozāģēt, te attīstīt, te uzbūvēt. Tam nav gala.

Man ir *Voyager*, lietots jau labu laiku, bet tik ērts manam pašreizējam dzīvesveidam – vadāju visas bišu lietas, stropus, viesnīcas mēbeles uz restaurāciju, savus trīs bērnus, suņus, kaķus. Nav žēl, ka strādnieki kraujot kaut ko nošmulē, saskrāpē, nodauza. Nopūšos, pasmaidu un dzīvoju tālāk. Bet pēc veiksmīga uzņēmēja šablona man būtu jābrauc ar jaunu džipu un kaut kas no sevis jātēlo. Es labāk mierīgi aizeju pie bitēm.

Ir kāda dokumentālā filma, kurā parādīta biškopības industrija. Amerikāņi ar smagajām mašīnām ved bites uz mandeļu audzēm un saņem naudu par apputeksnēšanu. Un biškopis stāv zem ziedošiem mandeļu kokiem, viss san, un viņš saka – ieklausieties, tā ir naudas skaņa! Nu kā tā var teikt? Tas nav priekš manis. Medus ir otrs viltotākais produkts aiz olīveļļas. Rumāņu kolēģe stāstīja, kā viņas valstī intensīvi izmanto bites, baro tām invertsiropu, bites to pārstrādā, un to nosauc par medu. Tas notiek milzīgos apjomos. Bite tiek nostrādināta kā tāds ražojošs lopiņš, kuram cauri izlaiž cukurbiešu siropu, dabū it kā medu, un visi aplaudē. Tas man nav pieņemami.

"Tas ir kūts kaķis, iekšā neiet, bet visi viņu mīlo un baro, tāpēc viņa ir tik omulīga," smeja Valdis.

Tavas lauku bites tāpat dzīvo Saulkrastos.

Jā, manu vecāku mājās. Un vēl man tur netālu, Skultē, ir īpaša vieta – *Džungulārijs* –, kur saimnieko mani kolēģi pieredzējuši biškopji Elga, Guntis un Mirdza Vēveri. Es viņiem palīdzu uzturēt dravu. Tā ir fantastiska! Nosaukums *Džungulārijs* cilvēkiem patīk. Džungļi un *apiārijs* (bišu dārzs). *Apiārijs* džungļos. Tur ir fantastiski, veci, pussabrukuši stropi ar šifera loksniem uz jumta. Pārauguši jānogu un jasmīnu krūmi. Vecas ābeles. Biškopji atrada mani caur biškopības

biedrību, jo viņiem spietoja bites, un mums izveidojās laba sadarbība. Dravai ir savs, senas latvju sētas, šarms, ar to tā ir fantastiska. Džungļos tā jābūt, nevar būt viss *super* sakārtots.

Tu drīz jau gadu būsi LBB valdes loceklis statusā. Kā sokas šajā lauciņā?

Viena atziņa – klausos un mācos. Otra – esmu priedīgs, manas kompetences aug. Laba vide, saime – cilvēki, ar kuriem gribas komunicēt, un

"Bites neskrien virtuvē izēst ledusskapi vai nodzelt cilvēku gultā, kamēr viņš ir aizmidzis."

tas ir svarīgi. Esam dažādi, ir dažādi viedokļi, nav tā, ka viss visiem sakrīt.

Komerčiālai biškopībai kā industrijai neredzu straujas izaugsmes perspektīvu. Nebūs tā kā graudkopjiem – visi ir pārtikuši. Nē. Tendences, kas ir pasaulē ar medus cenām, energoresursu izmaksām, neizskatās perspektīvi. Ir smagi. Eiropas atbalsts arī nav nekāds liels, izmaiņas likumdošanā – nekādas pozitīvās. To varu secināt no komunikācijas, kad par šīm tēmām tiek diskutēts.

Tajā pašā laikā ir forši projekti, kuros es iesaistos, kas man šķiet lietderīgi un kur es varu sniegt pievienotību, un tā ir izglītība, *Bišu draugs*, tūrisms saistībā ar biškopību. Mūsu uzņēmējdarbība transformējas. 2019. gadā bija ārkārtīgi daudz ārzemju tūristu, kas nāca sēdēt uz meditāciju soliņa pie jumta bitēm. Gāja pie viņām ekskursijās, degustēja svaigus putekšņus pie stropa, medu, pirka to kā suvenīru. Nāca kovids, viss mainījās, un tagad notiek cita veida attīstība, ir projekts *Bišu draugs*, ir ekskursijas skolēniem un citiem interesentiem, kas ir mūsu pašu Latvijas cilvēki, ne ārzemju tūristi.

Nepretendēju uz viedumu biškopībā, mums Latvijā ir daudz gudrāku biškopju par mani, esmu priecīgs, ka varu no viņiem mācīties. Esmu hobija biškopis, kurš darbojas izglītības lauciņā, kurš popularizē pilsētā zaļo dzīvesveidu un pats no bitēm gūst dzīvesziņu un prieku.

Esam apvienojuši patikamo ar lietderīgo – iešanu pie bitēm ar interviju.

Jā, pats labākais, kas ir, tā ir iešana pie bitēm. Un vēl gulēšana uz un zem bitēm. Saulkrastos ierīktojos zem terasē novietota stropa ar sieta grīdu un baudu smaržu, skaņu, bišu rosīšanos. Tam es atrodu laiku.

Ar šo *Jannes* dravas apmeklējumu gribēju apmierināt savu ziņkāri, un redzu, ka man būs rudens medus. Vēl pāris nedēļas. Ziemināt sākšu septembra vidū, citos Latvijas reģionos jau to dara, bez es vēl to nevaru, jo ir pilsēta un Rīgā gandrīz vienmēr ir rudens izsvīduma medus. Nekad nezinu, kāda garša būs izsvīduma medum, no kā tas būs. Pagājušā gadā bija karamelizēta cukurgailīša garša. ●

BIŠKOPĪBAS INVENTĀRS SIA "NEMIERS PLUS" CENU LAPA

Bišu strops ar metāla jumtu (tukšs)	182,00 €	ar PVN
Daudzkorpusu strops (tukšs)	135,00 €	ar PVN
Norvēģu strops (tukšs)	130,00 €	ar PVN
Dubultstrops (tukšs)	240,00 €	ar PVN
Spietu kaste	22,00 €	ar PVN
Spietu kaste (klasiskā)	30,00 €	ar PVN
Rāmju kaste	22,00 €	ar PVN
Peru telpas rāmītis	0,95 €	ar PVN
Medus telpas rāmītis	0,90 €	ar PVN
Norvēģu rāmīši	0,90 €	ar PVN
Šķirdēlis	4,35 €	ar PVN
Barojamais trauks (iekaramais) ~4.8 l	7,00 €	ar PVN
Medus telpa (dore)	11,00 €	ar PVN
Medus telpa (1/2 dore)	7,85 €	ar PVN
Nukleus	200,00 €	ar PVN
Spilvens (Latvijas stāvpstropam)	6,00 €	ar PVN
Sedziņa (Latvijas stāvpstropam)	3,00 €	ar PVN
Ziedputekšņu savācējs	22,00 €	ar PVN
Stropa kājas (metāla, nekrāsotas)	15,00 €	ar PVN
Ziedputekšņu kalte	1100,00 €	ar PVN
Medus sildāmā kaste	310-350,00 €	ar PVN
Viršu medus spiede	720,00 €	ar PVN
Bišu paviljons (būda) 10 saimēm pēc vienošanās		
Bišu maizes drupinātājs	700-750,00 €	ar PVN
Stropus var iegādāties pa daļām:		
Peru telpa	63,00 €	ar PVN
Grīdiņa	39,00 €	ar PVN
Jumts taisns (ar metālu)	40,00 €	ar PVN
Jumts divslīpņu (bez metāla)	34,80 €	ar PVN
Jumts divslīpņu (ar metālu)	52,00 €	ar PVN
Medus telpas apvalks	20,00 €	ar PVN
Nekrāsots pilns komplekts ar taisno metāla jumtu (Latvijas stāvpstrops)	254,55 €	ar PVN
Krāsots pilns komplekts ar taisno metāla jumtu (Latvijas stāvpstrops)	274,55 €	ar PVN

SIA "Nemiers plus" izgatavotajam biškopības inventāram ir atbilstības sertifikāts.

Lielākiem pasūtījumiem iespējama atlaide

Inventāra piegāde pie klienta mājās!

Visas cenas uzrādītas

AR PVN un BEZ ATLAIDĒM

Pārdod un izgatavo:

SIA "Nemiers Plus"

Kalves, Bilska, Smiltēnes nov.

LV-4706

e-mail: nemiersplus@apollo.lv

Mob. tel.: +371 29393758

www.bisustropi.lv

Sakarā ar šī brīža kokmateriālu cenu pieaugumu, žurnālā publicētās CENAS VAR TIKT MAINĪTAS!

Lūdzu, sekot līdzi mājaslapā publicētajām aktualitātēm! **19.ām!**

Cenas spēkā no 15.03.2022.

